

הַפֶּתַח הַתְּפִלָּה לְהַעֲלֵמִים

סֵפֶר

זְהַר הַקְּדוּשָׁה

עַם בְּאוּר
הַפֶּתַח הַתְּפִלָּה

זֶה זְהַר הַקְּדוּשָׁה

זֶה זְהַר הַקְּדוּשָׁה

מאמר לפרשת ראה

בחוצאת ישיבת "אביר יעקב"
מוסדות "אור מאיר שמחה" נהריה
על שם כ"ק אדמו"ר רבי מאיר אביחצירא זי"ע"א

מהדורת קרן מללי ברב

גנוזות עולם העליון

עֲלֵמָא תְּלִיתָאָה, עֲלֵמָא עֲלָאָה טְמִירָא, גְּנִיזוּ וּסְתִימוּ, דְּלִית מָאן דְּיַדְעַ לִיהּ, כְּמָה דְּכְתִיב, (ישעיה סד א) 'עֵין לֹא רָאָתָה אֱלֹהִים וּזְלַתְךָ יַעֲשֶׂה לְמַחְכָּה לִּי'. וּכְלָא כְּגוֹנָא עֲלָאָה, קְדָמָא דְּאִמְנָא וּבְקִשׁוּט דְּכְתִיב (בראשית ט ו), 'בְּצִלְם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם'. וְתָא חֲזִי וְדַאי עַל דָּא כְּתִיב, (דברים יד א) 'בְּנִים אַתֶּם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם' וְגו',

הַפְתָּר וְהַכְּבֹד

במאמר הבא מבאר את העולם השלישי שבאדם שהוא כנגד העולם העליון של הקב"ה.

מבאר שהוא עולם גנוז ונסתר שעליו נאמר 'עין לא ראתה אלהים וזלתך יעשה למחכה לך'.

מבאר שהוא עולם גנוז ונסתר שעליו נאמר 'עין לא ראתה אלהים וזלתך יעשה למחכה לך'.

מבאר שהוא עולם גנוז ונסתר שעליו נאמר 'עין לא ראתה אלהים וזלתך יעשה למחכה לך'.

עֲלֵמָא תְּלִיתָאָה - העולם השלישי הוא גן עדן העליון שבעולם הבריאה^מ, עֲלֵמָא עֲלָאָה טְמִירָא - עולם עליון ונסתר, גְּנִיזוּ וּסְתִימוּ - גנוז וסתום, דְּלִית מָאן דְּיַדְעַ לִיהּ - שאין מי שידוע ומשיג אותו, כְּמָה דְּכְתִיב - כמו שכתוב בפסוק (ישעיה סד א) 'עֵין לֹא רָאָתָה אֱלֹהִים וּזְלַתְךָ יַעֲשֶׂה לְמַחְכָּה לִּי' - ומפרשו על גן עדן העליון אין מי שמשיגו חוץ ממנו, והוא כמו העולם הראשון של הקדוש ברוך הוא שאמר בו למעלה 'דלא אסתכל ביה, ולא אתידע ביה בר איהו, דאיהו גניז בגוויה'. וְכָלָא - וכל השלשה עולמות של האדם, כְּגוֹנָא עֲלָאָה קְדָמָא דְּאִמְנָא - כדוגמה העליונה הקדומה, שהם השלשה עולמות שהוזכרו אצל הקב"ה^מ. וּבְקִשׁוּט^י דְּכְתִיב

העולם העליון של האדם הוא גנוז ונסתר

וְתָא חֲזִי - ובא וראה, שמכיון שיצירת נפשות רוחות ונשמות ישראל נעשה על ידי זיווג זעיר ונוקביה של כל בחינות העולמות דעשיה יצירה ובריאה^מ, וְדַאי^י עַל דָּא כְּתִיב - ודאי על זה כתוב בפסוק (דברים יד א) 'בְּנִים אַתֶּם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם' וְגו' - שישיראל הם בנים של זעיר אנפין הנקרא 'הוי"ה' ושל המלכות הנקראת 'אלהיכם'^מ, ולכן יש לאדם שלשה עולמות כנגד בחינות אלו

נשמות ישראל נקראים 'בנים'

מקורות וציטוטים

אל בני האדם, ומזיווג פרצופי היצירה נולדים רוחות אל בני האדם, וכולם באים בסוד צלם.

ג. גירסתינו: ותא חזי ודאי, כגירסת דפ"ר, וכעין זה גירסת הזוהר באו", אך לא גרס תיבת 'ודאי', ובדפוס וילנא [ע"פ דפוס קושטא] מסגרו תיבות אלו [ושם הגרסא: תא חזי].

ה. כמבואר בשער הליקוטים (בראשית סימן א, ב ע"ב): ואנו להם בנים [ל-זעיר אנפין ונוקביה], דכתיב (דברים יד א) 'בנים אתם לה' אלהיכם, 'לה' הוא זעיר אנפין, 'אלהיכם' היא הנוקבא. וכן מבואר בעץ חיים (שער יא פ"ו) וברבבה מקומות.

מ. מקדש מלך ושעת רצון.

מט. קרני אור ואמת לעקב.

נ. גירסתינו כגירסת דפ"ר, וכן גרסו המקדש מלך והקרני אור [וכעין זה גירסת הזוהר באו"]. ובדפוס וילנא [ע"פ דפוס קושטא] תיבות קדמאה דאמינא, ובקשוט בסוגריים. ולפי זה הגירסא: כְּגוֹנָא עֲלָאָה קְדָמָא, דְּכְתִיב 'בְּצִלְם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם'.
נא. מקדש מלך.

נב. ע"פ שעת רצון. וז"ל: שמזיווג פרצופי הבריאה נולדים נשמות

**כְּמָה דְאוֹקְמוּנָהּ, וְאֵלַיִן אֵינּוֹן בְּצִלָּם אֱלֹהִים, וְאֵלַיִן יִרְתִּין יְרוּתָא
 עֲלָאָה בְּגוֹנוּא דִּילִיָּה. וְעַל דָּא אֶזְהַר בְּאוֹרֵייתָא, (שם) לְדָא תְתַגְוֹדְדוּ
 וְלָא תְשִׁימוּ קְרַחָה'. דְּהָא לָא אֶתְאַבִּיד, וְהָא שְׂכִיחַ בְּעֲלָמִין טְבִין
 עֲלָאִין וְיִקְרִינ, לְהוֹזִין תְּרִין בְּר אֶסְתַּלַּק צְדִיקָא מְהַאי עֲלָמָא.**

הַקְּתָר וְהַכְּבוֹד

בתורה בהמשך הפסוק של 'בנים אתם לה'
 אלהיכם, 'לא תתגודדו ולא תשימו
 קרחה' - שענינו שלא להצטער על מת,¹
 האדם בפטירתו אינו נאבד מן העולם, והוא
 שכיח בעלמין טבין עלאין ויקירין -
 והרי הוא קיים ונמצא בעולמות טובים עליונים
 ויקרים, ולכן צריכים להוון חדוין פד
 אסתלק צדיקא² מהאי עלמא - להיות
 שמחים כאשר מסתלק הצדיק מהעולם הזה.³

דנפש רוח נשמה⁴, כְּמָה דְאוֹקְמוּנָהּ - כמו
 שהעמידוהו, וְאֵלַיִן אֵינּוֹן בְּצִלָּם אֱלֹהִים -
 ושלשה בחינות אלו הם בצלם אלהים, וְאֵלַיִן
 יִרְתִּין יְרוּתָא עֲלָאָה בְּגוֹנוּא דִּילִיָּה - והם
 יורשים ירושה עליונה בעולם הבא כל אחד
 כעין הבחינה הראויה לו, שלאחר פטירת האדם
 מן העולם כל בחינה מהנפש רוח נשמה חוזרת
 למקורה, שהרוח עולה לגן עדן התחתון
 והנשמה עולה לגן עדן העליון⁵, וְעַל דָּא
 אֶזְהַר בְּאוֹרֵייתָא - ועל זה הזהר עליו

מקורות וציטוטים

אמסטרדם (תקלא), וכן הוא בדפוס ליוורנו. ובדפוסים הראשונים
 [מנטובה - קושטא] לא גרסו כלל תיבה זו. ובדפוס וילנא הביאו
 גרסא זו בסוגריים.

ב. קרני אור ואמת ליעקב. וביארו ענין זה בוזהר (ויהי, ח"א רמיה)
 ששאלו כיון שמעלת נשמות הצדיקים גדולה כמו שנבאר שם,
 אם כן מדוע יורדת נשמתם לעולם ומדוע אחר כך מסתלקת,
 ותיצרו במשל, וז"ל: למלאכה דאיתליד ליה בר, שדר ליה לחד כפר
 למרבה ליה ולגדלא ליה עד דיתרבי ויולפון ליה ארחי דהיכלא
 דמלאכה, שמע מלאכה דהא בריה רב ואתרבי, מה עבד ברחימו
 דבריה, משדר לה למטרוניתא אמיה בניניה, ואעיל להיכליה וחדו
 עמיה כל יומא [-משל למלך שגולד לו בן, שלח אותו לכפר אחד
 לגדלו, עד שיגדל וילמדו אותו את דרכי הנהגת היכל המלך, לאחר
 זמן שמע המלך שבנו כבר גדל והתחנך, מה עשה מחמת האהבה
 לבנו, שולח את המלכה אמו בשבילו, ומכניס אותו להיכלו ושמה
 עמו כל יום], כך קודשא בריך הוא אוליד בר במטרוניתא, ומאי
 איהו נשמתא עלאה קדישא, שדר ליה לכפר להאי עלמא דיתרבי
 ביה ויולפון ליה ארחי דהיכלא דמלאכה, כיון דידע מלאכה דהא בריה
 אתרבי בהאי כפר, ועידן הוא למייתי ליה להיכליה, מה עבד,
 ברחימו דבריה משדר למטרוניתא בניניה ואעיל ליה להיכליה,
 נשמתא דמלאכה מאאי עלמא עד דאתת מטרוניתא בניניה
 ואעילת לה בהיכלא דמלאכה ויתביבת תמן לעלמין, ועם כל דא
 אורחא דעלמא דאינון בני כפר בכאן על פרישו דבריה דמלאכה
 מנייהו, חד פקח הוה תמן, אמר לון על מה אתון בכאן, וכי לאו
 בריה דמלאכה איהו ולא אתחזי למיידר יתיר ביניכו אלא בהיכלא
 דאבוי, כך משה דהוה פקח חמא בני כפר דהוה בכאן, וכי דא אמר
 'בנים אתם לה' אליהם לא תתגודדו [-כך הנמשל הקב"ה הוליד
 בן על ידי המלכה שהיא השכינה, ומיהו הבן, הנשמה העליונה

נה. שעת רצון.

נו. שעת רצון. ובענין הנפש הובא לעיל משער היחודים (פ"ד)
 שאחר עיכול הבשר עיקר הנפש הפנימית מתחברת עם הרוח.
 וראה בוזהר ויחי (ח"א רכו). שם נבאר ענין זה בהרחבה, וז"ל: ת"ח
 כל ז' יומין נפשא אולא מביטא לקברא ומקברא לביתא ואתאבלת
 עליה, ותלת זמנין ביזמא אתדנו כחדא נפשא וגופא, ולית מאן ידיע
 בעלמא וישגח לאתערא לבא. לבתר גופא אתטרוד, ונפשא אולא
 וסתחיא בניגהם, ונפקא וטשא בעלמא ומקברא לקבריה עד
 דמתלבשא במה דאתלבשא, לבתר תריסר ירחי ניחון כלא, גופא
 שביק בעפרא, נפשא אתצריזי ואתנהיר ברוחא במאנא דאתלבש,
 רוחא אתענג בגנת דעדן, נשמתא סלקא לצרורא דענוגא דכל
 ענוגין, וכלא אתקשר דא בדא לזמנין ידיען [-בא וראה כל שבעת
 הימים, הנפש הולכת מהבית לקבר ומהקבר לבית ומתאבלת על
 הגוף, ושלשה פעמים ביום נידונים יחד הנפש והגוף, ואין מי שידע
 בעולם וישגיח לעורר את לבו, לאחר מכן הגוף נטרד, והנפש הולכת
 ומתרחצת בגיהנם, ויוצאת ומשוטטת בעולם ומקברת לקבר עד
 שמתלבשת במה שראויה להתלבש, לאחר שנים עשר חודש נחים
 כולם, הגוף נשאר בעפר, הנפש נצרת ומאירה על ידי הרוח בלבוש
 שנתלבשת בו, הרוח מותענת בגן עדן, הנשמה עולה להצטר במקום
 העונג של כל העוונות, והכל מתקשר זה בזה לזמנים ידועים].

נו. קרני אור.

נה. בוזהר בא"י נוסף כאן בגירסת הזוהר שורה שלימה, ומובן יותר
 הקשר התיבות 'להוון חדוין', וגירסתו: **אי בני עלמא הוו ידעי דהא**
ברש לא אתאבדי, והוא שכיח הוא בעלמין עלאין ויקירין, ליהוון
חדן. -אילו בני העולם היו יודעים שהאדם לא נאבד, והוא נמצא
 בעולמות עליונים ויקרים, היו שמחים].

נז. גרסנו תיבת 'צדיקא' ע"פ גרסת הר"ש בוואגלו בדפוס

**וְתָא חֲזִי, אֲלֶמְלִי לָא חֵב אָדָם, לָא יִטְעַם טַעְמָא דְמוֹתָא בְּהַאי עֲלֵמָא,
 בְּזִמְנָא דְעֵייל לְעֵלְמִין אַחֲרֵינִין. אַבְל בְּגִין דְּחֵב, טַעַם טַעְמָא
 דְּמוֹתָא עַד לָא יַיעוּל לְאֵינוּן עֲלֵמִין, וְאַתְפֹּשֵׁט רוּחָא מִהַאי גּוּפָא,
 וְאַשְׂאֵר לִיה בְּהַאי עֲלֵמָא, וְרוּחָא אֶסְתַּחֲיָא בְּנִהַר דִּינֹור לְקַבְלָא עוֹנְשָׂא.
 וְלִבְתַּר עֵיילָא לְגִן עֲדֵן דְּבִאֲרַעָא, וְאַזְדַּמְנָא לִיה מְאָנָא אַחֲרָא דְנִהוּרָא,**

הַבְּתָר וְהַפְּבוֹד

- בשעה שהוא נכנס ועולה לעולמות אחרים^א,
אָבַל בְּגִין דְּחֵב - אבל משום שהאדם חטא,
טַעַם טַעְמָא דְמוֹתָא - הוא טועם את טעם
 המיתה, **עַד לָא יַיעוּל לְאֵינוּן עֲלֵמִין** - קודם
 שעולה ונכנס לאותן העולמות, **וְאַתְפֹּשֵׁט
 רוּחָא מִהַאי גּוּפָא** - והרוח נפרדת מזה הגוף,
וְאַשְׂאֵר לִיה בְּהַאי עֲלֵמָא - ומשאיר אותו
 [-את הגוף] בעולם הזה התחתון^ב, **וְרוּחָא
 אֶסְתַּחֲיָא בְּנִהַר דִּינֹור לְקַבְלָא עוֹנְשָׂא** -
 והרוח נרחצת ונטהרת בנהר דינור כדי לקבל
 את עונשה, וזה עוד תוצאה מחמת החטא^ב,
וּלְבַתַּר עֵיילָא לְגִן עֲדֵן דְּבִאֲרַעָא - ולאחר
 שקבלה עונשה היא נכנסת לגן עדן הארץ,
וְאַזְדַּמְנָא לִיה מְאָנָא אַחֲרָא דְנִהוּרָא -

ועכשיו חוזר רבי אבא לפרש את ענין המוות שעליו שאל
 רבי יהודה, ומבאר שלולא שחטא האדם היה מוזכר בגופו
 ועולה לאותם עולמות שנוכרו למעלה, מבלי שיטעום טעם
 מיתה. אבל בגלל שחטא לכן צריך לטעום טעם מיתה קודם
 שיעלה לאותן עולמות וצריך להשאיר את גופו בעולם הזה
 התחתון, והרוח צריכה ליתאר ולרחוץ בנהר דינור, ולאחר
 מכן נכנסת הרוח בגן עדן התחתון בו היא מתלבשת בלבוש
 אחד דוגמת הלבוש שהיה לה בעולם התחתון, ושם הוא
 מדורה. ובראשי חרשים ובשבתות אז הרוח מתקשר עם
 הנשמה שב"ע העליון, וכמו שנאמר 'היה מדי חודש
 בחדשו ומדי שבת בשבתו' וגו', חוץ מהרשעים שאינם
 שבים בתשובה שהם מתים ונכרתים מכל העולמות.

וְתָא חֲזִי - ובא וראה, **אֲלֶמְלִי לָא חֵב אָדָם**
 - אם האדם לא היה חוטא, **לָא יִטְעַם**
טַעְמָא דְמוֹתָא בְּהַאי עֲלֵמָא - לא היה
 טועם מטעם המיתה בעולם הזה, אלא היה
 מוזכר בגופו, **בְּזִמְנָא דְעֵייל לְעֵלְמִין אַחֲרֵינִין**

לולא
 החטא היה
 עולה
 האדם בלי
 מיתה

מקורות וציונים

המלך, שיטמת בהם המלך כל יום, שהרי הקב"ה לא משתעשע
 אלא בנשמות הצדיקים].
וראה עוד בספר הליקוטם (ראה סימן י"ד) שבאר פסוק זה, וז"ל:
 להיות אמת, כי האדם חייב להתאבל על אביו ואמו ובנו ובתו
 ואחיו ואחותו ואשתו. ואמנם קושי האבילות הוא על שלשה,
 שהם אב ובן ואת. ועל שלשה אלו רמז הכתוב באומרו 'בנים
 אתם' לרמז על האב, כלומר 'אתם' יש לכם אב גדול מזה,
 שהוא ה' אלהיכם. ועל אח אמר 'לא תתגודדו', כלומר שאתה
 מתגודד על שנפרדת מאחיו, כמו שדרשו רבותינו ז"ל (יבמות
 ג') לא תעשו אגודות וכו'. ועל הבן אמר 'לא תשימו קרחה
 בין עיניכם', לפי שזה לא מת, אלא נתעק מהעולם הזה לעולם
 הבא, ולזה באה מלת 'למת' בניקוד קמ"ץ, כי היה משפטה
 להיות כשילו"א, אמנם [ננקדה במקמ"ץ] לומר שלא מת, וזהו למת
 במקמ"ץ, כאלו אמר לא מת. וזהו אומרנו 'בין עיניכם', כלומר
 לפי ראות עיניך ניכר שמת, והוא [באמת] לא מת. ואתם
 הארבעה שהם אמנו ובתו ואחותו ואשתו, לא יש עליהם כל כך
 קושי לפי שהם נשים, ואין האדם מצטער עליהם כל כך.

א. רמ"ק.
ב. קריני אור.
ג. רמ"ק.

הקדושה, שלח אותו לכפר דהיינו העולם הזה שיגדל בו, וילמדו
 אותו דרכי הנהגת היכל המלך, אחר זמן כיון שידע המלך שבנו
 גדל באותו כפר, והגיע הזמן להביא אותו להיכלו, מה עשה
 מחמת האהבה לבנו, שולח את המלכה שהיא השכינה בשבילו,
 ומכניס אותו להיכלו, כי הנשמה לא מסתלקת מהעולם הזה עד
 שבאה המלכה בשבילה ומכניסה אותה בהיכל המלך, ויושבת
 עם לעולם. ועם כל זה דרך העולם שאתם בני הכפר בוכים
 על פרידות של בן המלך מהם, היה שם חכם אחד, אמר להם
 על מה פרידתם את בן הוא אינו בן של המלך, ואינו ראוי
 לדור יותר ביניכם אלא בהיכל של אביו, כך משה רבינו שהיה
 חכם ראה את בני הכפר שהיו בוכים על פטירת האדם, על זה
 אמר להם 'בנים אתם לה' אלהיכם, לא תתגודדו שאין לכם
 להצטער שעלה להיכל אבין]. תא חזי, אילו הו ידעין כלהו
 צדיקייא האי, הוון חידאן ההוא יומא דמטי לון לאסתקא מהאי
 עלמא, וכי לאו יקרא עלאה הוא דמטורניתא אתת בגנייהו
 ולאובאל לון להיכלא דמלכא למחדי בהו מלכא כל יומא, דהא
 קודשא בריך הוא לא אשתעשע אלא בנשמתהון צדיקיא [ב-
 וראה, האם היו יודעים דבר זה כל הצדיקים, היו שמחים באותו
 היום שהגיע זמנם להסתלק מזה העולם, וכי אינו כבוד גדול
 שהמלכה שהיא השכינה באה בשבילם להוביל אותם להיכל של

כְּהַי פְּרָצוּפָא דְגוּפָא דְהַאי עֲלָמָא מְמַשׁ. וְאַתְלַבֵּשׁ וְאַתְתַּקֵּן בֵּיהּ,
וְתַמְן הוּא מְדוּרָא דִילֵיהּ תְדִיר, וְאַתְקַשֵּׁר בְּרִישׁ יְרִיחִי וְשַׁבְתִּי
בְּנִשְׁמַתָּא, וְסָלִיק וְאַתְעֵשֶׂר לְעֵילָא לְעֵילָא, תְּדָא הוּא דְכַתִּיב
(ישעיהו סו כג) 'וְהָיָה מְדֵי חֲדָשׁ בְּחֲדָשׁוֹ וְגו', 'מְדֵי חֲדָשׁ בְּחֲדָשׁוֹ'
אַמַּאי, אֲלָא רְזָא דְמַלְאָה, בְּגִין תְּחִתּוּתֵי דְסִיחְרָא, דְאַתְעֵשֶׂרָא עֵטְרוּי
לְאַנְהָרָא מִן שְׁמַשָּׂא בְּהַהוּא זְמַנָּא, וְכֵן 'מְדֵי שַׁבַּת בְּשַׁבְתּוֹ',

הַקְּתָר וְהַכְּבוֹד

דְּכַתִּיב - זהו מה שכתוב (ישעיהו סו כג) 'וְהָיָה
מְדֵי חֲדָשׁ בְּחֲדָשׁוֹ' ומְדֵי שַׁבַּת בְּשַׁבְתּוֹ יְבֹא כֹל
בְּשָׂר לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְפָנֵי אֲמֹר יְהוָה' וְגו' - שבראשי
חדשים ושבתות הוא זמן עליה להשתחוות לפני
ה'. ומדייק בלשון הפסוק 'מְדֵי חֲדָשׁ בְּחֲדָשׁוֹ'
אַמַּאי - למה כתוב הכפילות 'חודש' 'בחודש' ^{סו},
אֲלָא רְזָא דְמַלְאָה - אלא סוד הדבר, בְּגִין
חֲדָתוּתֵי דְסִיחְרָא - משום התחדשות הלבנה
שהיא המלכות שנקראת 'חודש' ^{סו}, דְאַתְעֵשֶׂרָא
עֵטְרוּי ^{סו} לְאַנְהָרָא מִן שְׁמַשָּׂא - שהיא
מתעטרת עטרות ומתחדשת על ידי שמקבלת
אורה מן השמש שהוא זעיר אנפין, בְּהַהוּא
זְמַנָּא - באותו הזמן של ראש חודש, וְכֵן 'מְדֵי
שַׁבַּת בְּשַׁבְתּוֹ' - וכן בהמשך הפסוק מדי שבת

ומזמן לו שם כלי ולבוש אחר של אור, כְּהַי
פְּרָצוּפָא דְגוּפָא דְהַאי עֲלָמָא מְמַשׁ - כאותו
פּרָצוּף וּדְמוּת הַגּוּף של זה העולם ממש,
וְאַתְלַבֵּשׁ וְאַתְתַּקֵּן בֵּיהּ - והרוח מתלבשת בו
ונתקנת על ידו ^{סו}, ומה שנצרך עתה ללבוש אחר,
הוא גם כן תוצאה מהחטא שמחמתו נפרדה מן
הגוף שהוא היה הלבוש עד עתה, ולולא שחטא
לא היה נצרך עתה ללבוש אחר ^{סו}, וְתַמְן הוּא
מְדוּרָא דִילֵיהּ תְדִיר - ושם בגן עדן הארץ
הוא מקום המדור שלו תמיד, וְאַתְקַשֵּׁר בְּרִישׁ
יְרִיחִי וְשַׁבְתִּי בְּנִשְׁמַתָּא - ומתקשר הרוח
בראשי חדשים ובשבתות עם נשמתו שבגן עדן
העליון ^{סו}, וְסָלִיק וְאַתְעֵשֶׂר לְעֵילָא לְעֵילָא -
ועולה ומתעטר למעלה למעלה, תְּדָא הוּא

מְקוּרוֹת וְצִיּוּנִים

בווהר פרשת ויחי (ח"ג רכז). וכתב בווהר הרקיע (ויחי לך רכב):
והנשמה יושבת תחת כסא הכבוד בצדו החיים בבריאה, והרוח
בלבושו בגן עדן הארץ כי שם ביתו, והנפש בהווא עלמא על
הקבר בלבושו הנזכר, ובראש חודש ובשבת ויום טוב הנפש עולה
לגן עדן הארץ וקשור עם הרוח בלבושו, ושניהם עולים לבריאה
ומתקשרים בנשמה היושבת שם בלבושה, ולאחר שעבר ראש
חודש ושבת ויום טוב חוזר כל אחד למקומו כבתחילה, וכל
השגתם הוא על ידי אותה העלייה של שבת ויום טוב וראש
חודש. [ומיבאר בדבריו שגם חלקי הנפש הנשארם על גבי הקבר
עולים בימים אלו, וכן מובאר בשער היחודים (פ"ה) שבימים אלו
אין נפשות הצדיקים עומדות על קבריהם שעולים לגן עדן הארץ].

סו. אמת ליעקב והגרא"א.

סא. אמת ליעקב.

סב. גרסנו תיבת 'עטרוי' כגירסת דפ"ר, ובדפוס וילנא היא
מוסגרת [ע"פ דפוס קושטא]. ובווהר באו" הגירסא יותר מתוקנת:
דמתעטרא בעטרוי. וכעין זה גרס הר"ש בוזאגלו בדפוס אמשטרדם
(הקלא): דאעטרא בעטרוי.

ע. ותיבת בחודשו רומזת לספירת התפארת הנקרא 'שמש', משום

סד. ז"ל הוורר בפרשת ויקהל (ח"ב די): בהווא לבושא אתרשימו
כל אינון עובדין טבין דעבד בהאי עלמא, וכלהו רשימין ביה ומכריזי
האי איהו לבושא דפלניא, ונטלין להווא לבושא ואתלבשת ביה
ההיא נשמתא דצדיקא דבגנתא, כנוונא דזיוקנא דהאי עלמא, והני
מילי מתלתין יומין ואילך, דהא כל תלתין יומין לית לך נשמתא
דלא תקבל עונשא עד לא תיעול לגנתא דעדן, כיון דקבילת עונשא
עאלת לגנתא דעדן כמה דאוקמוה, לבתר דאתלבנת אתלבשת, כיון
דאתלבשת בהאי לבושא ירבין לה אתר כמה דאתרוזי לה. [באותו
הלבוש נרשמו כל אותם מעשים טובים שעשה בזה העולם, וכולם
רשומים בו, ומכריזים זהו לבושו של פלוני, ונטלים את אותו לבוש
ומתלבשת בו אותה נשמה של הצדיק שבגן, כדוגמת הצורה של
זה העולם, וכל זה משלושים יום ואילך, שהרי כל שלושים אין לך
נשמה שלא תקבל עונשא עד שלא תיכנס לגן עדן, כיון שקיבלה
עונשא נכנסת לגן עדן כמו שהעמידוהו, לאחר שנתלבנה נתלבשה,
כיון שנתלבשה באותו לבוש נותנים לה מקום כמו שראוי לה].

סה. רמ"ק.

סו. שמדור הנשמה הוא בגן עדן העליון כנוכר לעיל. וענין
התקשרות זו מוזכרת עוד בווהר פרשת תרומה (ח"ב קסא): וכן

'מדי שבת' דא סיהרא, 'בשבתו' דא שמשא דנהורא אתיא לה מן תמן, ועל דא כלא חד מלה, ודא הוא ברירא דמלה, בר לחייביא דכתיב בהו מיתה לבלהו עלמין, כרת מבלהו עלמין, ואשתצין מכלא, בר לא עילי בתשובה. אמר רבי יהודה, ברין רחמנא, דשאלנא ורווחנא מלין אלין, וקאימנא עליהו.

הקתר והכבוד

- חוץ מהרשעים, **דכתיב בהו מיתה לכלהו עלמין** - שכתוב בהם מיתה מכל העולמות, **כרת מבלהו עלמין** - וכתר מכל העולמות, **ואשתצין מכלא פד לא עילי בתשובה** - והם נאבדים מהכל כשאינם נכנסים וחוזרים בתשובה. **אמר רבי יהודה** - אמר רבי יהודה, **ברין רחמנא** - ברוך ה', **דשאלנא ורווחנא מלין אלין** - ששאלתי והרווחתי דברים אלו, **וקאימנא עליהו** - ועמדתי עליהם.

בשבתו יש את הכפילות 'שבת' ו'שבתו', ומבאר **'מדי שבת' דא סיהרא** - 'שבת' היא בחינת הלבנה, **'בשבתו' דא שמשא** - 'בשבתו' הוא בחינת השמש שהוא בחינת זכר המשפיע. **דנהורא אתיא לה מן תמן** - שהאור בא לה למלכות משם, **ועל דא כלא חד מלה** - ולכן מידי חודש ומידי שבת הכל הוא ענין אחד שאז הוא זמן התחדשותה. **ודא הוא ברירא דמלה** - וזהו בירורו של הדבר, **בר לחייביא**

מקורות וציונים

אין חידוש אלא ללבנה, ולכן אין חדש לשמש [אלא שנה], ולכן ניתן לנשים [כמבואר ברש"י מגילה כג: ד"ה ראשי חודשים] שאין הנשים עושות מלאכה בראש חודש], ושבת הוא לשניהם יום ולילה, ועיקרו היום שהוא בחינת הדבורא, ואין לילה שם שהיא נכללת ביום. וראה בשער הכוונות [עין ר"ת, עו ע"ב] שביאר ענין זה שבראש חודש עולה רק הנקבה רחל עד הכתר דועיר אנפין, ולועיר אנפין אין עליה, ובשבת עולים שניהם עד כתר דאבא ואימא, עיי"ש.

שדרש 'בחדשו' מלשון 'בחדושו', והלבנה מתחדשת מכת התפארת שהוא השמש'. הרמ"ק, והגר"א כתב שדרש 'בחדשו' היינו בחדש ו' שהוא זעיר אנפין. **עא. כתב הגר"א** שדרשו 'בשבתו' היינו בשבת ו'. ופירש שבשבת יש שתי בחינות מעלי שבתא ושבתא כמבואר בוורר פרשת בראשית (ח"א מה): [ראה שם דליל שבת היא בחינת המלכות מידת 'שמור', ויום שבת היא בחינת הדבורא מידת 'אכור']. **עב. הגר"א.** וכתב שהחילוק בין ראש חדש לשבת, שבראש חדש

נפשי צמאה לדעת

כל רז סודהך

ויהי אור, יהי רז אור ויהי רז אור ויהי רז אור (בירושלמי)

זוהר הקדוש המבואר < עם פירושו "התר והנבוז" >

ביאור בשפה ברורה הפותח את לב הלומד, עם מקורות וביאורים על פי גדולי המפרשים

אור הגאולה לישרי לב